

PROTOCOL GEZONDHEID

<u>1. INLEIDING</u>	3
<u>2. PERSOONLIJKE HYGIËNE</u>	5
<u>3. HYGIËNE OMTRENT VERSCHONEN EN TOILET</u>	11
<u>4. VOEDING</u>	13
<u>5. HET BEREIDEN VAN...</u>	15
<u>6. HOE EN WAAR BEWAREN VAN VOEDINGSMIDDELEN</u>	17
<u>7. FOPSPENEN</u>	20
<u>8. SCHOONMAKEN</u>	21
<u>9. DESINFECTEREN</u>	24
<u>10. AFWASSEN, AFRUIMEN, AFVAL</u>	25
<u>11. VERSCHOONSCHEMA BEDDEN</u>	26
<u>12. BUITENSPELEN</u>	27
<u>13. ZANDBAK</u>	29
<u>14. KINDERBADJES</u>	30
<u>15. UV BELEID</u>	31
<u>16. WIEGENDOOD</u>	34
<u>17. ZIEKTE KINDEREN</u>	41
<u>18. PROTOCOL KINDERMISHANDELING</u>	48
<u>19. BIJLAGE 1</u>	49

Om de leesbaarheid van dit schrijven te bevorderen, kozen wij, waar het om medemedemedewerkers gaat, voor de zij-vorm en waar het om kinderen gaat voor de hij-vorm. Uiteraard zijn deze aanduidingen uitwisselbaar.

1. Inleiding

Met het woord hygiëne bedoelt men: de zorg voor het in stand houden van de gezondheid. Gezondheid is een toestand van optimaal lichamelijk, geestelijk en maatschappelijk welzijn. Gezondheid is het gezond zijn, het gevoel dat alles in orde is, zowel in lichamelijk, in geestelijk, als in maatschappelijk opzicht.

Er is een wetgeving van kracht ten aanzien van hygiëne van levensmiddelen. In de Warenwet wordt aangegeven dat instellingen, dus ook kinderdagverblijf De Teddybeer, de plicht hebben aan te tonen dat zij aan de kinderen veilig voedsel verstrekken. Kinderdagverblijf De Teddybeer heeft daarom een hygiëneplan opgesteld waarin aan het personeel instructies worden gegeven hoe zij moeten omgaan met voedsel, om te voorkomen dat de kinderen van voeding ziek kunnen worden.

Waarom is goede hygiëne in een kinderdagverblijf belangrijk

Jonge kinderen maken kennis met veel voor hen nieuwe micro-organismen waartegen zij nog geen weerstand hebben opgebouwd. Het doormaken van een aantal veel voorkomende infectieziekten hoort bij de normale ontwikkeling. Kinderen die een kinderdagverblijf bezoeken hebben een grotere kans om een infectieziekte op te lopen dan kinderen die thuis verzorgd worden. Via andere kinderen komen zij vaker en op jongere leeftijd met ziekteverwekkers in contact. Om verspreiding van infectieziekten tegen te gaan, kan het in sommige gevallen nodig zijn extra schoonmaak- en/of desinfectiemaatregelen in acht te nemen.

Micro-organismen

Micro-organismen zijn zo klein dat zij alleen met behulp van sterk vergrotende instrumenten, zoals een microscoop, zichtbaar gemaakt kunnen worden.

Bacteriën, virussen, schimmels en andere micro-organismen zijn overal aanwezig. Enkele soorten kunnen ziekten verwekken, maar de meeste soorten zijn onschuldig. Ook de hoeveelheid micro-organismen is van belang voor het al of niet ziekmakend effect.

Om snel te kunnen groeien hebben micro-organismen vocht, voedsel (bijv. vuil, huidschilfers, stof) en een temperatuur tussen de 7°C en 55° C nodig.

Door goede hygiënemaatregelen kun je bepaalde micro-organismen wegnemen en door verwijdering van vuil haal je de voedingsbodem weg, zodat ze niet in aantal kunnen groeien.

Besmettingswegen

De overdracht van micro-organismen vindt plaats via de volgende besmettingswegen:

- Handen.
- lucht (via druppels door aanhoesten, huidschilfers of stof).
- Voedsel.
- voorwerpen (bijv. speelgoed, toiletten, beddengoed).
- lichaamsvloeistoffen (speeksel, braaksel, ontlasting, urine, bloed).
- dieren, muggen, vliegen.

Als je via de besmettingswegen in contact komt met een micro-organisme (besmetting) dan hoef je daar nog niet ziek van te worden. Pas wanneer iemand na een besmetting wel ziek wordt, spreek je van een infectie.

De knuffels die op De Teddybeer aanwezig zijn worden volgens schema gewassen en als deze niet meer schoon te krijgen zijn of stuk zijn dan worden deze knuffels meteen weggegooid. Knuffels van thuis worden mee naar huis genomen en alleen voor het betreffende kind gebruikt. De verantwoording voor het wel of niet wassen van knuffels ligt daarvoor bij de ouder.

Stoffen speelgoed wordt tot het minimum beperkt. Wij hebben wel poppenbeddengoed, poppenkleertjes, verkleedkleden en kussentjes op de groep. Deze worden regelmatig gewassen ook volgens schema.

In een kinderdagverblijf word extra aandacht besteed aan hygiëne bij:

- het schoonhouden van materiaal en omgeving.
- maatregelen rondom bloed/ verwondingen.
- het bereiden en verstrekken van eten/drinken en flesvoeding.
- het verschonen en toiletgebruik.
- het aanleren van hoest- en niesdiscipline.
- het schoonhouden van de zandbak en na het buitenspelen.
- het schoonmaken van lichaamsvocht/ braaksel.

Verderop vindt je meer informatie over de bovengenoemde punten.

2. Persoonlijke hygiëne

Hier vind u de normen en adviezen voor de persoonlijke hygiëne van de pedagogisch medewerkers en de kinderen. Bij persoonlijke hygiëne kunt u denken aan schone handen, hygiëne bij het hoesten en niezen, tijdens het verschonen en bij toiletgebruik.

Handhygiëne

Veel besmettingen worden via de handen overgedragen. En goede handhygiëne voor de pedagogisch medewerkers, maar ook voor de kinderen is dan ook één van de meest effectieve manieren om besmettingen te voorkomen. Pedagogisch medewerkers letten er goed op dat kinderen die van het toilet komen ook daadwerkelijk hun handen wassen.

Handen wassen behoort plaats te vinden vóór:

- Het begin van de werkzaamheden.
- Het aanraken en bereiden van voedsel/ flesvoeding.
- Het eten of het helpen bij eten.
- Het aanbrengen van zalf of crème.

Handen wassen behoort plaats te vinden voor of na:

- Iedere zichtbare verontreiniging van de handen.
- Hoesten, niezen en snuiten.
- Spelen in de zandbak.
- Toiletgebruik.
- Inruimen van de wasmachine.
- Inruimen van de vaatwasser.
- Het verschonen van de kinderen.
- Contact met lichaamsvochten zoals traanvocht, speeksel, snot, braaksel, urine, ontlasting, bloed.
- Het dragen van handschoenen.
- Schoonmaakwerkzaamheden.
- Buiten te zijn geweest.
- Na het houden van pauze.
- Het bereiden van voeding.

Algemeen:

- Ieder kind krijgt een eigen washandje of doekje om het gezicht en de handjes te wassen na het eten, of zij gaan zelf handjes wassen bij de wasbakjes in de badkamer.
- Deze doekjes/ washandjes worden direct na gebruik opgeruimd in de wasmand en gewassen op 60°C.
- De wasbakjes zijn op kinderhoogte en met alleen koud stromend water.
- Er aandacht besteed aan het goed handen wassen van de kinderen.
- De kinderen dienen zeep te gebruiken na het toiletbezoek of bij smerige handen.
- Wij hebben alleen vloeibare handzeep
- Kinderen drogen hun handjes met papieren handdoekjes en gooien deze na gebruik direct in de prullenbak.
- Luiers worden direct in een afgesloten luieremmer opgeruimd.
- Na een poepluier wordt de commode extra gereinigd.

- Het aankleedkussen wordt vervangen als het ergens stuk of beschadigt is.
- Na bloed wordt de commode gedesinfecteerd.
- Na elke verschoon-/toiletronde word alles gereinigd.
- Einde van de dag wordt ook de gehele badkamer gereinigd met desinfectie spray.

Techniek handenwassen

Draai de kraan open, zodanig dat de temperatuur van het water behaaglijk is voor de handen en het water flink stroomt.

- Maak de handen nat en voorzie ze vervolgens van een laag vloeibare zeep uit de zeepdispenser.
- Wrijf de handen nu gedurende 10 seconden over elkaar, vingertoppen, duimen en de gebieden tussen de vingers en de polsen moeten worden ingewreven.
- Spoel af onder flink stromend water, waarbij het water van bovenaf naar de vingertoppen toe moet vloeien.
- Droog de handen af met een papieren handdoekje; ook tussen de vingers en de polsen.
- Werp het gebruikte papieren handdoekje na gebruik direct in de prullenbak.
- Minimaal 30 seconden handen wassen voor het beste resultaat.

Nagels

De nagels zijn kortgeknipt en schoon. 'nep'-nagels/ nagellak e.d. worden afgeraden tijdens het werken op De Teddybeer. Onder lange nagels en geschilferde of gebrokkelde nagellak kunnen zich micro-organismen vermeerderen.

Sieraden

Normale situatie: bij voorkeur geen/ weinig hand- en armsieraden dragen. Het dragen van ringen, polshorloges en armbanden bemoeilijkt goed handenwassen. Als er wel sieraden worden gedragen moet er op gelet worden dat de handen extra gewassen worden en de sieraden ook extra schoon gemaakt worden, vooral als er een infectie ziekte op de groep heerst (denk ook aan de veiligheid bij het dragen van sieraden).

Haar

De haren moeten schoon zijn, verder geen bijzondere maatregelen. Lang haar in een staart of opgestoken dragen.

Kleding

Kleding moet schoon zijn, shirtjes niet te kort. Geen borsten, bovenbenen, billen, buik zichtbaar.

Zakdoeken

In de neus kunnen micro-organismen voorkomen die bij anderen ziekten kunnen veroorzaken. Gezonde 'dragers' kunnen bij het snuiten zakdoek en handen besmetten. Gebruikte zakdoeken die in de broekzak of elders in de kleding worden meege dragen, kunnen als een besmettingsbron zijn en iedere keer dat ze worden aangeraakt de handen besmetten. Daarom voor het snuiten uitsluitend toiletpapier en wegwerp tissues gebruiken,

die meteen na gebruik worden weggegooid in de afvalbak. Voor ieder kind, bij iedere snotneus een nieuw papiertje pakken. Kinderen niet onnodig met een snotneus laten lopen.

Handschoenen

Wegwerphandschoenen altijd dragen wanneer er kans bestaat op contact met bloed of eventueel besmet lichaamsvocht. Wegwerp handschoenen hoeven niet steriel te zijn. Na gebruik van wegwerphandschoenen altijd nog de handen wassen en de handschoen weg gooien.

Wondjes

Wondjes op handen voorzien van een waterafstotende pleister. Wanneer er pus of vocht uit een blaasje/wondje komt, deze steriel afdekken met een gaasje. Bij verzorgende handelingen handschoenen dragen.

Zorg dat je je eigen handen goed wast en desinfecteert nadat je met het kind bezig bent geweest.

Laat het kind ook extra handjes wassen.

Koortslip

Er wordt geprobeerd te voorkomen dat een kind met een koortslip een ander kind zoent. Kinderen met een koortslip worden geweerd van het kinderdagverblijf i.v.m. gevaar voor baby's. Tenzij het plekje zo is dat het toch mogelijk is om af te dekken.

Bedden

De kinderen die slapen, hebben elk hun eigen hoeslaken en deken met hoes en, indien nodig, een slaapzak.

Voor de slaaphuisjes zijn aparte matrassen en beddengoed aanwezig. 4-seizoenenslaapzakken zijn aanwezig. Schema hiervoor met TOG-waardes ligt op een zichtbare of bekende plek voor de pedagogisch medewerker in de badkamers.

Verkleedkleden

Bij hoofdluis worden de verkleedkleden opgeruimd.

Elke 8 weken worden alle verkleedkleden gewassen of eerder als dat nodig is.

Als er een ziek kind met de verkleedkleden heeft gespeeld, worden de kleden extra gewassen.

Ruimte

Groepen en slaapkamers worden 24 uur per dag geventileerd doordat er altijd een raam open staat op een kier.

Elke dag wordt er minimaal 10 minuten gelucht d.m.v. 2 ramen tegenover elkaar openzetten.

Om een goede temperatuur te regelen zijn er in het pand van kinderdagverblijf De Teddybeer radiatoren, de ramen kunnen open en er is airconditioning in de twee warmste slaapkamers waar luchten en ventileren niet/minimaal mogelijk is.

(Huis)dieren

Bij kinderdagverblijf De Teddybeer is afgesproken dat wij geen dieren voeren met de kinderen en dat wij geen dieren bezoeken. Huisdieren worden niet toegelaten op De Teddybeer en wij vragen ouders om honden buiten het hek te laten wachten. Pedagogisch medemedewerkers zijn alert op het voorkomen dat kinderen door een dier gebeten of gekrabd worden.

Als er op de buitenspeelplaats een kat loopt dan wordt die door de pedagogisch medewerker verjaagd. Ook controleert de pedagogisch medewerker of er geen uitwerpselen op het plein of in de tuin liggen, indien nodig worden uitwerpselen door de pedagogisch medewerker verwijderd.

Hoest- en niesdiscipline

Micro-organismen verspreiden zich op vele wijzen. Een van de verspreidingswegen is via de lucht. Een kind of pedagogisch medewerker kan bepaalde micro-organismen in de neus-keelholte bij zich dragen. Deze micro-organismen kunnen zich verspreiden via kleine, in de lucht zwevende vochtdruppeltjes afkomstig uit de neus-keelholte van het zieke kind/pedagogisch medewerker door bijvoorbeeld niezen of hoesten.

Verspreiding kan ook veroorzaakt worden via afscheiding uit mond en neus. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een kind dat een snottebel wegveegt daarna speelgoed vastpakt wat direct daarna weer door een ander kind vastgepakt wordt.

Als hierbij ook nog sprake is van een slechte ventilatie, waardoor er weinig verse zuurstof wordt aangevoerd blijven de micro-organismen “zweven”.

Wat te doen:

De overdracht van micro-organismen via de lucht moet dus beperkt worden.

Leer de kinderen de volgende maatregelen, dit geldt ook voor de pedagogisch medemedewerkers:

1. Niet hoesten of niezen in de richting van een ander. Leer het hoofd weg te draaien of het hoofd te buigen.
2. Te niezen/ hoesten in de elle boog.
3. Op tijd snuiten, om de “snottebelverspreiding” te voorkomen.
4. Handen wassen na het hoesten/niezen.
5. Gebruik papieren zakdoekjes, gooi deze na gebruik weg in de afvalbak.

Hoofdluis

Wanneer een ouder hoofdluis bij zijn kind constateert moet dit gemeld worden bij de pedagogisch medemedewerkers.

Bij melding van hoofdluis:

- Wordt dit op een duidelijk zichtbare plaats voor alle ouders kenbaar gemaakt.
- Worden jassen, mutsen, etc. van de kinderen in plastic tassen gedaan en dichtgeknoopt, bewaart in het mandje van het kind.
- Kussens en verkleedkleden worden allemaal direct gewassen op 60°C en daarna uit het lokaal gehouden tot er geen kinderen meer zijn met hoofdluis. Al het beddengoed en trappelszakken van de betreffende kinderen worden iedere dag gewassen.

Een snelle behandeling voorkomt uitbreiding van de besmetting. Helaas hangt er een taboesfeer rond dit onderwerp. Door meer openheid kan veel leed bij anderen voorkomen worden.

Eén keer per kwartaal worden kammen en borstels in de vaatwasser gereinigd. eventuele losse haren wordt direct na gebruik verwijderd en na schoonmaken worden de kammen en borstels goed gedroogd.

Als er hoofdluis is, kammen en borstels na elk gekamd kind schoonmaken met water, afwasmiddel en gekookt water. Dit geldt ook voor de luizenkam.

Hoe om te gaan met bloed

In het bloed van sommige personen kan een virus aanwezig zijn zoals het Hepatitis B-virus of het HIV-virus. Als kinderen met dit soort virussen besmet zijn, is dat meestal al voor of tijdens hun geboorte gebeurd. Indien bloed-bloedcontact ontstaat, kan men met deze virussen besmet worden. De kans op besmetting is klein en gebeurt niet als de huid in tact is. Het hepatitis B en het HIV-virus zijn *niet* overdraagbaar via:

- Aanraken of kussen.
- Gebruik van gezamenlijk servies.
- Urine, ontlasting, speeksel, braaksel, traanvocht of zweet, zolang er geen zichtbaar bloed aanwezig is.

Maatregelen ter voorkoming van bloed overdraagbare aandoeningen.

1. Algemene hygiënemaatregelen.
2. Specifieke maatregelen:
  - Wegwerphandschoenen dragen bij elk contact met bloed, wondvocht of lichaamsvochten die zichtbaar met bloed zijn vermengd.
  - Dek wondjes af met een waterafstotende pleister.
  - Verwijderen van gemorst bloed: met handschoenen aan het bloed opnemen met een papieren tissue, de ondergrond schoonmaken met water en zeep en daarna desinfecteren met alcohol 70%.
  - Linnengoed en kleding wassen op 60°C. Indien dit niet mogelijk is op het langste programma van 40°C wassen.

Wat te doen als er toch bloedcontact is geweest.

- Wond goed uitspoelen en desinfecteren met Betadine jodium.
- Contact opnemen met eigen huisarts.

Hand-voet-mond ziekte

De hand-voet-mond ziekte is een virus dat niet tegen te gaan is. Voornamelijk kinderen tot en met 10 jaar zijn hier vatbaar voor. Het virus is te herkennen aan rode puntjes/ blaasjes op de handen voeten en in de mond, het is niet zo dat het altijd op alle plekken daadwerkelijk zichtbaar is. Kinderen kunnen er koorts bij krijgen en voelen zich in het algemeen niet lekker. De mond kan erg pijnlijk zijn waardoor kinderen niet tot matig eten. Eenmaal het virus gehad dan levenslange immuniteit. Kinderen die de hand-voet-mond ziekte hebben hoeven niet geweerd te worden van De Teddybeer mits ze zich wel goed genoeg voelen om te komen en geen koorts hebben en de blaasjes op de handen en rondom de mond niet open zijn zodat het “wond”vocht verspreid kan worden(dit i.v.m. hygiene.)

3. Hygiëne omtrent verschonen en toilet

Uitgangspunten:

- Verschonen moet strikt gescheiden zijn van voedselbereiding.
- In de directe nabijheid van de verschoongelegenheid moet een wasgelegenheid zijn. Deze moet voorzien zijn van warm (begrensd) en koud water. De eis om warm water wordt niet gesteld in verband met handen wassen, maar in verband met billen wassen.
- Verschonen gebeurt op een aankleedkussen dat intact is.
- Er wordt gebruikgemaakt van zalf uit tubes of een pot waaruit de zalf wordt gehaald met een vingercondoom die daarna meteen wordt weggegooid, i.v.m. de hygiëne, ook als er de eerste keer te weinig zalf gepakt is en dit nogmaals gedaan moet worden wordt er een gebruik gemaakt van een nieuwe vingercondoom.
- Na het verschonen wast de pedagogisch medewerker de handen met vloeibare zeep en droogt zij deze met papieren handdoekjes die zij direct in de vuilnisbak deponeert.
- Na gebruik van washandjes voor de billen, direct uitspoelen en in de wasmand deponeren (60°C).
- Luiers na gebruik direct in een luieremmer deponeren.

Reinigen van het verschoonkussen

1. Er wordt niets op het verschoonkussen gelegd. Het verschoonkussen wordt na iedere luier met ontlasting huishoudelijk gereinigd.
2. Aan het einde van de dag worden de verschoonkussens gedesinfecteerd.
3. Indien nodig wordt voor de kleinste baby's een handdoekje op het verschoonkussen gebruikt tegen de kou, elke baby heeft dan zijn eigen handdoekje. Deze wordt einde van de dag of als het smerig is in de was gedaan.

Het reinigen van het verschoonkussen kan op de volgende wijzen

- Reinigingspray voor badkamer en desinfectie spray en een wegwerphanddoekje.

NB: Het verschoonkussen mag niet gereinigd worden met billendoekjes. Je brengt dan een crème/olie aan op het verschoonkussen die een broedplaats kan zijn voor micro-organismen.

Desinfecteren van het verschoonkussen

Het te vaak desinfecteren van een verschoonkussen is niet effectief (vuil maakt het desinfectans onwerkzaam), overbodig (reiniging doet voldoende) en milieubelastend. Alleen als er sprake is van bloedcontact of bloederige diarree moet desinfectie plaatsvinden. Voor desinfectie moet altijd huishoudelijk gereinigd worden zodat de desinfectie zijn werk kan doen.

Toilethygiëne en toiletgebruik

Kinderen moeten begeleid worden in het naar de wc gaan totdat zij alle handelingen zelfstandig kunnen uitvoeren.

Er wordt gebruik gemaakt van op maat gemaakte toiletputten met bril ("kinder-toiletjes"), omdat de kinderen daar goed en aangenaam op kunnen zitten waardoor de handelingen gerichter uitgevoerd kunnen worden. We maken geen gebruik van potjes. Let wel op de volgende punten:

- Leer de kinderen plaats te nemen zonder de handen op wc-bril te zetten.
- Na toiletbezoek handen wassen bij een op maat geplaatste wastafel in de directe nabijheid van de wc.
- Stromend water en vloeibare zeep gebruiken en goed (leren) afdrogen met papieren handdoeken.
- Laat kinderen i.v.m. hygiëne geen speelgoed meenemen naar de badkamer.

4. Voeding

Hygiënische werkwijze voeding

- Houd schoon en vuil materiaal strikt gescheiden.
- Houd rauw en bereid voedsel strikt gescheiden.
- Materiaal dat in contact is geweest met rauwe producten, grondig afwassen met heet sop, naspoelen met heet water en afdrogen met een schone, droge doek.
- Breng gaar of gewassen voedsel niet in contact met vuile (dus besmette) materialen.
- Raak het eten zo min mogelijk met de handen aan. Gebruik liever schoon keukenmateriaal.
- Houd het aanrecht schoon en droog.
- Neem iedere keer een schone vaatdoek en gooi hem daarna in de was op 60°C.
- Zet geen producten op de grond.
- Ruim gemorst voedsel direct op en gooi het weg.
- Voedingrestjes worden niet hergebruikt.

Babyvoeding

Flesvoeding

- Opvolgmelk mag niet aangelengd worden aangeleverd door de ouder.
- De melk moet in poedervorm worden meegegeven.
- De pedagogisch medewerkers maken de melk klaar op het moment dat het tijd is voor de voeding van een kind. De pedagogisch medewerkers maken niet voor de hele dag zuigelingenvoeding klaar.
- Ieder kind heeft een eigen fles van thuis.
- Er worden eenvoudig te reinigen flessen gebruikt.
- Flessen worden niet uitgekookt dit is een verantwoording van de ouder zelf.
- Flessen en spenen die hier blijven bewaren wij in de koelkast.

Flesvoeding klaarmaken

- Was voor het klaarmaken van een voeding goed je handen met water en vloeibare zeep.
- Voor het bereiden van babyvoeding is gewoon leidingwater voldoende.
- Om te zorgen dat het kind de juiste hoeveelheid voedingsstoffen krijgt, is het van belang om de verhouding poeder/water aan te houden zoals deze op de verpakking staat aangegeven of de hoeveelheid die door de ouders wordt aangegeven.

Flesvoeding verwarmen

- De ideale temperatuur voor flesvoeding is 37°C.
- Wij maken gebruik van warm water uit de kraan of verwarmen flesvoeding in de magnetron. (Zet de fles in de magnetron zonder dop of speen en verwarm de inhoud op de hoogste stand. De inhoud mag niet koken. Laat de fles dan even staan en schud hem vervolgens, zodat de warmte goed wordt verdeeld. Controleer de temperatuur van de voeding door een beetje voeding op de binnenkant van de pols te druppelen. De flesvoeding dient net zo warm te zijn als de huid.)
- Gebruik flesvoeding tijdens het voeden niet langer dan 1 uur daarna de voeding weg gooien en eventueel nieuwe voeding maken.

Borstvoeding

Borstvoeding blijft maar 2 dagen goed in de koelkast, mits de temperatuur 4°C is. Bevroren borstvoeding kan het best langzaam ontdooid worden in de koelkast of onder lauw stromend water (ca. 20 °C). Zet de kraan niet te heet, omdat dan antistoffen verloren kunnen gaan. Eenmaal ontdooid borstvoeding moet binnen 24 uur gebruikt worden. Het kan niet opnieuw ingevroren worden.

borstvoeding kan 2 weken in de gewone vriezer goed blijven en tot 3 maanden als de temperatuur minimaal -18°C is.

Ouders wordt gevraagd borstvoeding gekoeld mee te geven.

Borstvoeding kan in de magnetron worden opgewarmd of als ouders het willen in een flessenwarmer, mits dit ontdooid is. (zie hierboven 'flesvoeding opwarmen').

Afgekolfde borstvoeding

- Als de moeder de borstvoeding afkolft kort voordat zij het kind naar het kinderdagverblijf toebrengt, moet de moeder de borstvoeding in een koeltas met een koelblok vervoeren. Op het kinderdagverblijf zetten wij de borstvoeding als die aan ons wordt gegeven, zo snel mogelijk in de koelkast.
- Als de voeding de avond van tevoren door de moeder wordt afkolft, moet de moeder er voor zorgen dat de voeding zo snel mogelijk koud is. De temperatuur van de koelkast hoort beneden de 7 °C te zijn. Maar het is beter als de koelkast 4°C is. Ook nu is het noodzakelijk de borstvoeding tijdens het vervoer koel te houden.
- De datum van het afkolven dient op de fles geschreven te worden.

Na afloop van de voeding

- Als de baby voldoende heeft gedronken, gooi de overgebleven voeding dan direct weg en spoel de fles om met koud stromend water. Dit om indrogen en vastkoeken van de voeding te voorkomen.
- Gooi het gebruikte spugdoekje en/of slab direct in de wasmand (60°C).

Flessen uitkoken/ bewaren

De flessen worden op De Teddybeer niet uitgekookt. Maar worden volgens schoonmaakschema op een hoog programma in de vaatwasser gezet.

Flesspenen

- Spenen moeten liefst iedere 6 maanden vervangen worden. Dit is de verantwoording van ouders. 2x per jaar wordt er een herinnering voor de ouders opgehangen zodat zij de speen van hun kind gaan controleren/vervangen.
- De reserve spenen worden 1x per jaar vervangen.
- Na iedere voeding moet de speen onder de kraan schoongemaakt, in de vaatwasser of afwas en laten drogen op het flessenrek.
- Flesspenen worden niet uitgekookt.
- Flesspenen die hier blijven worden bewaard in de koelkast.

5. Het bereiden van

Klaarmaken en bewaren van fruithappen

- Bewaar het schoongemaakte en eventueel gesneden of geprakte fruit niet langer dan een uur in de koelkast.
- Van tevoren klaargemaakt moet per fruitsoort in een apart afgedekt bakje in de koelkast.
- Vers gemaakte fruithappen moeten dezelfde dag genuttigd worden (niet langer houdbaar omdat er geen conserveringsmiddelen in zitten zoals in Olvarit).
- Vers gemaakte fruithappen die niet die dag genuttigd worden, dienen binnen een half uur na het gemaakt te hebben, worden ingevroren.
- Ontdooien van fruithap mag in magnetron mits het direct wordt genuttigd (als het niet meteen opgegeten wordt moet het worden weggegooid en moet je een nieuwe pakken).
- Ontdooien van fruithap in de koelkast moet op de dag zelf genuttigd worden.
- Olvarit potje fruit mag (als het geopend is) volgende dag genuttigd worden mits er geen (vieze) lepel in heeft gezeten.

Bereiden broodmaaltijden

FIFO = first in-first out

(een product wat als eerste in de koelkast gaat moet als eerste geconsumeerd worden)

- Was je handen.
- Bereid de maaltijd zo, dat het bereiden klaar is vlak voordat de kinderen aan tafel gaan.
- Zorg voor schoon serviesgoed.
- Niet schoonmaken in de keuken terwijl je met bereiding van eten bezig bent.
- Gebruik voor elk soort beleg een apart mes. (1 soort 1 mes)
- Gebruik een (nat) doekje om je handen schoon te maken, dus niet je vingers aflikken!
- Ieder kind krijgt een eigen bordje, (tuit)bekertje, vorkje.

Vleeswaren/ kaas

- Zet de vleeswaren en de kaas vlak voor de maaltijd op tafel.
- Laat het hartige beleg(worst, kaas, etc.) liever niet langer dan een ½ uur op tafel staan.
- Vleeswaren zoals rosbief, rollade dat 2 uur buiten de koeling is geweest, moet worden weggegooid.
- Kinderen mogen nooit rauwe producten hebben.

Salades en koude snacks

- Hiervoor gelden dezelfde regels als voor vleeswaren en kaas.
- Rauwkost en kant-en klare salades die 2 uur buiten de koeling zijn geweest weggooiden.

Zoet beleg

- Bewaar zoet beleg in de keukenkast.
- Lees op de verpakking of het product na openen koel bewaard moet worden.
- Bij jam, honing, pasta en dergelijke (smeerbare producten), een apart mes gebruiken.

Melk- en melkproducten

- Melkproducten niet te lang op tafel laten staan (maximaal een half uur buiten de koeling). In de zomer maximaal 10 minuten buiten de koeling. Meteen inschenken in de keuken en weer terug de koelkast in is de werkwijze hoe wij het op de teddybeer aanpakken.
- Melkproducten die buiten de koeling zijn geweest, de volgende dag op maken.
- Einde van de week de aangebroken (melk)producten weggooien.

Brood

- Bewaren in een broodtrommel en/of een goed gesloten plastic zak.
- Beschimmeld brood helemaal weggooien.
- Is de hoeveelheid brood dat vers binnenkomt voor meer dan 1 dag, dan kan deze in de diepvries worden bewaard.
- Brood wat over is mag de volgende dag aan de kinderen gegeven worden, daarna moet het weggegooid worden.

Flessen/potjes

- Gebruik geen beschadigde flessen of potjes.
- Doe de dop op de fles of het potje wanneer deze bewaard moet worden.
- Kijk op de verpakking waar de geopende fles/pot bewaard moet worden.
- Houd flessen/potjes goed schoon.

Bereiden warme maaltijden

- Gebruik geen beschadigde pannen.
- Bereid de maaltijd zo, dat de gerechten klaar zijn vlak voordat de kinderen aan tafel gaan.
- Rauwe ingrediënten worden tot minimaal 75° C tot in kern verhit.

Eieren

- Verhit eieren altijd door tot in de kern. Dat betekent bij koken een hard gekookt ei en bij bakken een gestolde eidooier (dus geen bolletje eigeel).
- Bereid geen gerechten waarin eieren niet worden verhit, zoals mayonaise, geklopt eiwit voor garnering en dergelijke.

Eten uit blik

- Bewaar geen resten in het blik, maak de inhoud van een geopend blik helemaal op of doe de rest over in een (plastic of glazen) schaal.
- Open blikken voorzichtig, omdat anders het blikkschaafsel in de maaltijd kan komen.
- Gebruik geen producten uit beschadigde of gedeukte blikken.
- Maak geen 'bolle' blikken open, bijvoorbeeld van knakworstjes, gooi deze meteen weg.
- Als producten uit blik, bijvoorbeeld fruit, in koude gerechten gebruikt gaan worden, zet de nog gesloten blikken dan een dag tevoren in de koelkast.

6. Hoe en waar bewaren van voedingsmiddelen

Inkopen doen/ontvangst

Inkoop en transport

- Kijk altijd goed naar de houdbaarheidsdatum (T.H.T. of T.G.T.) op de verpakking.
- Koop producten waarvan de T.H.T. en de T.G.T. datum zo ver mogelijk weg liggen.
- Blikken mogen niet zijn gedeukt en bol staan.
- Dagverse producten zoals groente, fruit en vleeswaren moeten er bij aankoop fris uitzien.
- Onderbreek de 'koelketen' zo kort mogelijk. Berg de dagverse en diepvriesproducten na aankomst zo snel mogelijk op in de koelkast en diepvriezer.

Houdbaarheidsdatum

Producten voor consumptie zijn niet onbeperkt houdbaar. Op verpakkingen staat daarom een datum aangegeven. De wetgeving maakt onderscheid tussen 'houdbaarheidsdatum' (ten minste houdbaar tot ...) en 'uiterste consumptiedatum' (te gebruiken tot ...). Bij beide aanduidingen heeft het woord 'tot' de betekenis van 'tot en met'. Voor zuivelproducten gelden aparte regels.

Ten minste houdbaar tot (THT, houdbaarheidsdatum)

'Ten minste houdbaar tot' geeft de datum aan tot wanneer de producent of verkoper van het levensmiddel de kwaliteit van het product garandeert. De consument moet rekening houden met de bewaarcondities die vermeld staan op de verpakking.

De houdbaarheidsdatum geldt alleen als de verpakking *niet open* is geweest.

Te gebruiken tot (TGT, uiterste consumptiedatum)

De term 'te gebruiken tot' geeft de uiterste datum aan waarop het product mag worden geconsumeerd. Deze aanduiding geldt voor eet- en drinkwaren die zeer bederfelijk zijn en daardoor na een korte tijd een onmiddellijk gevaar voor de gezondheid kunnen opleveren.

Zuivelproducten

Voor alle zuivelproducten is de vermelding 'ten minste houdbaar tot' en van het bewaarvoorschrift 'gekoeld bewaren, max 7°C' verplicht. De datum op de verpakking is tevens de laatste dag waarop het zuivelproduct aan de consument mag worden verkocht.

Bewaren ongekoelde producten

Lees bij twijfel op de verpakking over de bewaartemperatuur, bij welke temperatuur moet een product worden opgeslagen.

Sommige producten hoeven pas na openen gekoeld te worden bewaard, dit staat op de verpakking aangegeven.

Ongekoelde opslag

- Bewaar lang houdbare producten droog, donker in de daarvoor bestemde voorraadkast.
- Zet de producten met de kortste houdbaarheidsdatum vooraan, zodat deze het eerst worden gebruikt.
- Zet producten waar geen houdbaarheidsdatum op staat achteraan, zodat de oude producten het eerst worden gebruikt (FIFO).

Bewaren gekoelde producten

Wijze van bewaren:

- Zet de datum op de verpakking van het product dat geopend wordt.
- Dek of sluit alle producten goed af.
- Rauwe producten onderaan in de koelkast zetten.
- Medicijnen die in de koelkast bewaard moeten worden in de deur van de koelkast zetten.
- Zet de producten met de kortste houdbaarheidstermijn vooraan, zodat ze het eerst worden gebruikt.
- Gooi producten die de T.H.T. datum hebben overschreden weg.
- Gooi producten die de T.G.T. datum hebben overschreden weg.
- Zet nooit dampende gerechten in de koelkast, koel deze eerst af.
- Zorg ervoor dat de voorraad niet te groot is, zodat er nauwelijks producten over de datum zijn.

Bewaar de volgende producten altijd koel:

- Margarine/halvarine (roomboter mag op ma,di,wo,do,vr buiten de koelkast bewaard worden maar in het weekend moet deze in de koelkast.)
- Eieren (doe een beschadigd ei weg)
- Fruit: appels, druiven, aardbeien
- Kaas: goed afgesloten in de kaasdoos, gooi beschimmelde kaas weg
- Melkproducten: Eén uur buiten de koelkast bewaren verkort de houdbaarheid met 1 dag.
- Vleeswaren (einde van de week weggegooid)
- Kipfilet is open 2 dagen houdbaar (noteer dit op de koelkastlijst)
- Vacuümverpakte vleeswaren ook in de koelkast bewaren, tenzij de fabrikant iets anders aangeeft.
- Ketchup, mayonaise en dergelijke na openen in de koelkast bewaren (noteer dit op de koelkastlijst)
- Rauwkost: maximaal 1 dag bewaren
- Jam is beperkt houdbaar (na openen 3 weken) (noteer de datum van openen op de pot/deksel)

Bewaren/opslag vriezer

Wijze van bewaren:

- Verpakkingen moeten goed gesloten zijn.
- Kant-en-klare producten bewaren tot de aangegeven T.H.T.- datum, daarna weggooien.
- Zet op producten die je zelf invriest de datum op de lijst en bewaar deze zelf (ingevroren producten maximaal 3 maanden).
- Hanteer het FIFO-principe, dus gebruik datgene wat er het langst in ligt het eerst.

Metten van temperaturen

Koelkast

- De thermometer (speciaal voor de koelkast) is bevestigd aan de buitenkant van de koelkast.
- De temperatuur van de koelkast moet tussen de 4°C en de 7°C zijn.
- Temperatuur van de koelkast wordt regelmatig gecontroleerd.

- Als de temperatuur boven de 7°C is, stel de koelkast dan kouder af (de thermostaatknop op een hoger cijfer zetten).

Vriezer

- De thermometer (speciaal voor de vriezer) is bevestigd aan de buitenkant van de vriezer.
- De temperatuur van de vriezer moet -18°C zijn.
- Temperatuur van de vriezer wordt regelmatig gecontroleerd.
- Als de temperatuur boven de -15°C is, stel de vriezer dan kouder af (de thermostaatknop op een hoger cijfer zetten).

Stroomstoring koelkast

Als overdag stroomuitval plaatsvindt als volgt handelen (als langer dan een uur de stroom ervan af is geweest):

- Producten met een temperatuur van ten hoogste 10°C die voor consumptie niet meer worden verhit, moeten dezelfde dag worden geconsumeerd of weggegooid worden.
- Producten met een temperatuur van ten hoogste 10°C die voor consumptie nog worden verhit, moeten uiterlijk de volgende dag worden geconsumeerd of weggegooid worden.
- Producten met een temperatuur boven 10°C die voor consumptie niet meer worden verhit, moeten binnen 2 uur worden geconsumeerd of vernietigd worden.
- Producten met een temperatuur boven 10°C die voor consumptie nog worden verhit, moeten uiterlijk dezelfde dag worden geconsumeerd of vernietigd worden.

Als 's nachts stroomuitval plaatsvindt, producten met een temperatuur boven 10°C vernietigen/ weg gooien.

Stroomstoring vriezer

Als langer dan een uur de stroom ervan af is geweest.

- Houd de diepvries zoveel mogelijk gesloten. De temperatuur blijft dan nog lang behouden (24 uur).
- Behandel producten die boven de -15°C zijn gekomen als gekoelde producten. Deze zijn nog 1 tot 3 dagen in de koeling houdbaar.

7. Fopspenen

Fopspenen

Fopspenen worden op De Teddybeer niet uitgekookt, dit is een verantwoording voor de ouder zelf.

Het vervangen van de spenen is een verantwoording van de ouder zelf, de pedagogisch medemedewerkers kunnen hier alleen advies over geven of de speen weigeren als de speen een gevaar vormt voor het kind.

Fopspenen worden gescheiden in de koelkast bewaard. Als ouders spenen hoesjes meegeven wordt er verwacht van de pedagogisch medewerker dat ze die ook gebruiken. Minimaal 1 keer per jaar worden de ouders d.m.v. een brief op de hoogte gesteld dat zij de speen van het kind even controleren en eventueel vervangen. Daarnaast houdt de pedagogisch medewerker de spenen in de gaten wanneer zij deze geeft aan het kind, bij twijfel wordt de speen niet gegeven en de ouders ingelicht en gevraagd om een nieuwe.

8. Schoonmaken

Waarom maken we schoon

- Stof en vuil zijn broedplaatsen voor bacteriën waardoor verspreiding van infectieziekten kan plaatsvinden. Door schoonmaken wordt besmettingsrisico beperkt.
- Dwarrelende stofdeeltjes kunnen ademhalingsmoeilijkheden opleveren voor carapatiënten. Door schoonmaken wordt het aantal stofdeeltjes verlaagd.
- Uit visueel oogpunt.

Schoonmaakmethoden:

Droog schoonmaken

- Vegen.
Dit is het schoonmaken van een gladde vloer met een bezem. Het nadeel van alleen vegen is dat het vuil grotendeels wordt verplaatst.
- Stofzuigen.
Het nadeel van stofzuigen is dat stofdeeltjes in de lucht gaan dwarrelen, indien mogelijk wordt er stof gezogen als er geen kinderen op de groep zijn en anders wordt er tijdens het stofzuigen een raam opengezet.

Nat schoonmaken

- Gebruik hiervoor een vochtige doek (het liefste een microvezel doekje zo voorkom je dat stof gaat dwarrelen) in een sopje van allesreiniger. Het water moet van warm tot heet water zijn om een schoonmaakmiddel te laten oplossen.
- Gebruik hiervoor de spray met allesreiniger en een nat vaatdoekje/wc papier (afhankelijk van wat je schoonmaakt en dan op het doekje sprayen en niet op het voorwerp dit i.v.m. een stofje dat vrij komt en schadelijk kan zijn voor cara patiënten (bij benauwdheid).
- Dweilen; voordat de vloer nat wordt schoongemaakt eerst de vloer vegen. Dan emmer met water en afwasmiddel of speciale vloerreiniger, dweilen met dweil en dweilstok.
- In de badkamer gebruikmaken van de spray met allesreiniger (badkamer reiniger) en voor ieder onderdeel wat wordt schoongemaakt een apart stuk wc papier/ papieren handdoek.
- Einde van de dag de badkamer desinfecteren. Hiervoor wc papier/papieren handdoekjes gebruiken, na ieder onderdeel nieuw stuk papier gebruiken.

Hoe schoonmaken

1. Denk altijd aan de veiligheid van de kinderen.
2. Houd schoonmaakmiddelen en emmers met sop buiten bereik van kinderen.
3. Maak gebruik van schone doekjes , emmers en dweilen.
4. Werk altijd in volgorde van hoog naar laag en van vies naar schoon.
5. Zorg voor een juiste dosering. Lees goed de gebruiksaanwijzing op de verpakking.
6. Meng geen verschillende schoonmaakproducten, dit kan gevaarlijk zijn.
7. Als het sopwater zichtbaar vervuild is, moet het tussendoor ververs worden.
8. Na het schoonmaken sopwater direct weggooien in een uitstortgootsteen/toilet.
9. De emmer na gebruik schoonmaken met heet water en drogen, zodat er geen bacteriën achterblijven (droogdoek daarna meteen in wasmand). Op zijn kop wegzetten.
10. Als je klaar bent met schoonmaken:

- Vaatdoekjes na gebruik in de was (60°C).
- Bezem na gebruik afspoelen met heet water (bij de uitstortgootsteen of kinderbadje) en daarna drogen en met het veeggedeelte naar beneden ophangen.
- Uitstortgootsteen/kinderbadje met spray met allesreiniger schoonmaken.
- Toiletborstel na gebruik goed naspoelen en regelmatig vernieuwen (1x per 3 maanden word deze vervangen dit staat in het schoonmaakschema aangeven).
- Dweilen na gebruik in de was (60 °C).

11. Schoonmaakmiddelen buiten bereik van kinderen opbergen in een aparte kast.

12. Indien mogelijke word er na sluitingstijd pas de vloeren van alle ruimten stof gezogen en gedweild.

Wanneer en wat schoonmaken

Voor/ na cracker eten:

- Met een natte vaatdoek en spray allesreiniger (in de keuken op een doekje sprayen i.v.m. verneveling die ingeademd kan worden).

Na de verschoonronde; toiletjes:

- Met toiletpapier en spray badkamerreiniger.

12.00 uur na broodmaaltijd:

Eettafel

- Met een heet sopje met allesreiniger of afwasmiddel.
- Tafel/stoelen.
- Vloer vegen indien nodig alleen vloer rondom tafel dweilen.
- Keuken (aanrecht/gootsteen, kranen).
- Vaatwasser inruimen/uitruimen of afwassen/drogen.

Badkamer:

- Met een natte vaatdoek en spray allesreiniger.
Spiegels, handdoekjes houder, zeepdispenser, wasbakjes, kranen, Aankleedkussen, commode, kraan, badje (niet de toiletjes).
Gebruik wel voor elk onderdeel een nieuw/schoon doekje.
- De toiletjes met toiletpapier i.p.v. vaatdoekje en spray badkamer.

Kindertoiletjes (pot reinigen met Glorix + borstel)., toiletdeurtjes, toiletrolhouders, stortbak, voetensteun, luieremmer.

Volwassenen toilet, deur, toiletrolhouder (pot reinigen met Glorix + borstel).

15.00 uur na het fruit eten:

- Met een natte vaatdoek en spray allesreiniger.(in de keuken op een doekje sprayen i.v.m. verneveling die ingeademd kan worden)
- Tafel/stoelen.
- Vloer vegen.

18.00 uur badkamer desinfecteren:

- Met een natte vaatdoek en desinfectie.
- Spiegels, handdoekjes houder, zeepdispenser, wasbakjes, kranen, aankleedkussen, kommode, kraan, badje.
- De toiletjes met toiletpapier i.p.v. vaatdoekje en desinfectie.
- Kindertoiletjes (pot reinigen met Glorix + borstel), toiletdeurtjes, toiletrolhouders, stortbak, voetensteun, luieremmer.
- Indien nodig vieze was in machine en deze voor programmeren zodat hij de volgende ochtend aan gaat.

18.00 uur keuken schoonmaken:

- Keuken (aanrecht/gootsteen, kranen).
- Met een natte vaatdoek en spray allesreiniger.
- Vaatwasser inruimen/aan doen.

Dagelijkse extra schoonmaakwerkzaamheden:

- Boxspeeltjes/ Kinderservies afwassen.
- Schoon box kleed in de boxen.
- Schone hoezen om de maxi-cosi's

Wekelijkse schoonmaakwerkzaamheden:

Elke week hebben de groepen hun eigen taken om schoon te maken. Zie schoonmaakschema beide groepen

- Slaapkamers
- Koelkast
- Vuilnisbakkastje
- Flessenrek
- Stoffen en blik
- Droger met plumeau
- Keukenkastjes soppen
- Speel serviesje in de vaatwasser

Daarnaast hebben beide groepen nog een schoonmaaklijst met de grotere schoonmaaktaken erop. Deze wordt volgens schema afgewerkt.

9. Desinfecteren

Waarom desinfecteren we?

Door te desinfecteren worden ziekmakende micro-organismen gedood of teruggebracht tot een niet ziekmakend aantal.

Wanneer desinfecteren?

Desinfecteer alleen wanneer daar een reden voor is. Desinfecteren is nodig:

- Als er sprake is van (bloederige) diarree.
- Als er op een andere wijze sprake is van bloedcontact (bijv. bloedneus, wondjes, etc.).
- Aan het einde van dag de badkamer.
- Als een kindje een schimmelinfectie heeft of andere "aandoening".

Wat moet gedesinfecteerd worden?

Alle oppervlakken die in aanraking zijn gekomen met bloed of de bloederige diarree. Dit kan zijn:

- De toiletruimte; de toiletpot, de toiletbril, het verschoonkussen, maar eventueel ook de kraan, wastafel, doorspoelknop.
- Textiel, speelmateriaal, meubilair, vloer.
- Vergeet na afloop niet de eigen handen te wassen en daarna te desinfecteren.
- Wanneer je handschoenen hebt gedragen is het voldoende de handen na afloop te wassen.

Waarmee desinfecteren?

- Desinfectiemiddel
- Voor de handen: alcohol (70%) of hand desinfectie
- Textiel en stoffen speelgoed kunnen in de wasmachine (minimaal 60°C).
- Serviesgoed en eventueel andere materialen kunnen in de afwasmachine (minimaal 60°C).

Hoe desinfecteren?

1. Voordat je iets gaat desinfecteren moet je dat eerst huishoudelijk schoon gemaakt hebben!
2. Desinfectiemiddel
3. Na het desinfecteren het doekje weggoeien of wassen op 60 °C

NB:

- Lysol en lyortol mogen niet worden gebruikt!
- Glorix is geen desinfectans maar een huishoudelijk schoonmaakmiddel.

10. Afwassen, afruimen, afval

Afwassen met de hand

- Spoel alles voor.
- Was af met warm sop en een schone borstel in een afwasteil.
- Droog af met schone, droge theedoeken en doe deze na gebruik in de wasmand 60° C.
- Houd de schone vaat gescheiden van de vuile vaat.
- Was ook afwasborstels uit en hang ze te drogen.

Machinale afwas

- Vaat in de machine zetten.
- Het minst vuile serviesgoed er het eerst inzetten.
- De machine niet te vol laden.
- Het serviesgoed er zo inzetten dat er geen water in kan blijven staan.
- De juiste hoeveelheid afwasmiddel en spoelglans, vaatwaszout toevoegen.
- Als de machine klaar is de vaat uit laten dampen, uithalen met schone handen en eventueel nadrogen met een schone, droge theedoek.

Afruimen

Breng direct na de maaltijden de spullen terug naar de keuken.

Let op: op de teddybeer word er veel gebruik gemaakt van plastic, zoals bordjes, bekers, bakjes, deze moeten droog zijn voor ze in de kastjes gezet worden. (dit geldt ook voor andere materialen maar plastic blijft vaak langer nat). Bacteriën en schimmels vinden vocht en warmte fijn, doordat je materialen nat in de kas zou zetten is dit een extra bron voor bacteriën en schimmels om zich te ontwikkelen waardoor dit ziekte kan veroorzaken en risico's met zich mee brengt.

Afval

- Verwijderen en transporteren van afval.
- Gooi afval direct weg.
- Was de handen na het weggooien van afval.
- Gebruik in de keuken een vuilnisemmer die in een keukenkastje staat zodat de kinderen er niet bij kunnen.
- Leeg de vuilnisbak (ook die van de kinderen) aan het einde van de dag.
- Laat vuilniszakken niet staan in het gebouw maar breng ze direct naar de container buiten, of zet ze even in kantoor tot 18.00uur.
- Zorg dat de container buiten bereik van kinderen staat.
- De container wordt 1 keer per 2 weken geleegd.

11. Verschoonschema bedden

Hoeslakens

Maken meerdere kinderen gebruik van één bed?

Ieder kind heeft zijn eigen hoeslakens en deze wordt gewassen volgens schema of wanneer het zichtbaar vies is. In de slaapkamers hangen haakjes met naam waar ieder kind zijn eigen beddengoed aan hangt als hij geen gebruik maakt van het bedje.

Maakt één kind gebruik van een bed?

Dan volgens schoonmaakschema het bedje verschonen.

In de Slaapkamer

Kinderen tot 1,5 jaar: Trappelzak, deken (indien dekbedhoes word gebruikt dan enkele deken er in).

Kinderen vanaf 1,5/2 jaar: Dekken (indien dekbedhoes word gebruikt dan enkele deken er in)

Kinderen van 0 tot 4 jaar kunnen in alle bedjes slapen

* Bij het gebruik van de dekbedhoes altijd de opening aan de onderkant vastmaken.

* Het bed altijd kort opmaken, liefst rondom. (leg hierbij het lakentje in de breedte zorg ten alle tijden dat de open kant goed onder het matrasje zit).

12. Buitenspelen

- Buitenspelen draagt bij aan de ontwikkeling van kinderen.
- Bij warm weer gaan we vanaf 9.30 uur naar buiten tot 18.00 uur.
- Tussen de middag slapen de meeste kinderen binnen in de slaapkamers, en zullen de grotere kinderen binnen verblijven i.v.m. UV stralingen en een rust moment te hebben om een dag.
- We eten de broodmaaltijd en fruit binnen de andere maaltijden (koekje) kunnen makkelijk buiten plaats vinden.
- Vooraf worden de tafeltjes gewassen.
- De handjes worden gewassen voor het eten en na het eten.
- We ruimen het eten en drinken zo snel mogelijk op i.v.m. ongedierte (mieren, wespen e.d.).
- Het gras is kunstgras en hoeft niet meer gemaaid te worden.
- Zandbakzand wat er naast ligt wordt bijna wekelijks teruggeschept in de zandbak mits het schoon is anders gaat het weg.
- Limonade en ijsjes drinken/eten we snel op en de tafel/ kinderen worden daarna goed schoongemaakt i.v.m. ongedierte.
- Als een kind toch gestoken wordt door een wesp zullen wij snel handelen en proberen de angel eruit te halen met de vacuümpomp. Tegen de jeuk hebben we after bite (er moet gehandeld worden volgens de regels van de EHBO).
- Als een kind een allergie heeft voor grassen, bomen, pollen o.i.d. zullen wij vragen naar eventuele medicatie of andere hulpmiddelen om erger te voorkomen. Als de ouder voor het kind medicijnen heeft, zullen wij die indien nodig toedienen (via wet BIG). De pedagogisch medewerker kan niet uitsluiten dat een kind naar buiten gaat, omdat wij immers aan groepsopvang doen.

Lichamelijke ontwikkeling en gezondheid

Kinderen bewegen tijdens het spelen. Voor het oefenen van vaardigheden als lopen, rennen, fietsen, balanceren, coördinatie, etc. zijn buiten veel meer mogelijkheden dan binnen. Buiten is er letterlijk ruimte. Kleine kinderen kunnen eindeloos bewegingen oefenen en herhalen. Ze kunnen er hun grenzen verkennen.

Kinderen komen in de frisse lucht en krijgen via het zonlicht veel vitamine D binnen. Dit is van belang voor sterke botten.

Cognitieve ontwikkeling

Kinderen leren wat ze met verschillende materialen kunnen doen. Een takje breekt, stenen kun je stapelen, met nat zand kun je beter bouwen dan met droog zand, een steen die op je teen valt, kan pijn doen. Buiten leren ze natuurverschijnselen kennen, de veranderingen door de seizoenen, omgaan met dieren(insecten), het groeien en bloeien van planten, de warmte van de zon en de vochtigheid van de regen. Ze leren begrippen kennen als veraf/verweg en dichtbij, onder en boven, groot en klein, warm en koud, enzovoort.

Sociale ontwikkeling

Door samenspel leren kinderen met elkaar om te gaan, rekening met elkaar te houden en grenzen aan te geven.

Buiten vinden kinderen een wereld die steeds anders is, het weer, andere kinderen. De omstandigheden zijn elke dag weer een verrassing. Dit daagt kinderen uit om in te spelen op onverwachte situaties, om nieuw spel te ontwikkelen, nieuwe woorden en nieuwe bewegingen. Veel mogelijkheden om kleine overwinningen te boeken die het zelfvertrouwen versterken. Maar ook contact maken met iemand, een schep terugkrijgen van een grotere jongen, samen plezier maken of simpel waarnemen en ongestoord kijken naar anderen.

Creatieve ontwikkeling

Kinderen beschikken al over fantasie. Spel geeft hen de gelegenheid om deze te gebruiken en te ontwikkelen.

Zintuiglijke ontwikkeling

Een kind leert dingen kennen als het aanraakt, ruikt, proeft of ziet. Meestal gebeurt dat allemaal tegelijk. De zintuigen zijn de toegang tot de wereld. De buitenspeelplaats biedt een schatkamer voor zintuiglijke ervaringen. Het voelen van het zand, de zon, de regen en de wind. Kinderen nemen waar met al hun zintuigen. Ze staan helemaal open voor alle indrukken.

De ontwikkelingsgebieden zijn niet los van elkaar te zien. Een kind met een goede motoriek, dat vertrouwt op z'n eigen lichaam zal meer zelfvertrouwen hebben en gemakkelijker contact leggen met andere kinderen. Zo zijn de zintuigen ook weer nauw verweven met de motoriek. Voelen, ruiken, bewegen en proeven vloeien over in een naadloos totaalgebeuren.

13. Zandbak

- De zandbak staat half in de schaduw en half in de zon. De zandbak staat niet in een donkere hoek of op een vochtig plaats. Het zand blijft dan vochtig waardoor de kinderen er niet in kunnen spelen en er meer groei van micro-organismen is.
- Het afschermen van de bovenkant van de zandbak. Dit kan door middel van de roldeksel van de zandbak. Het deksel is zo gebouwd dat er geen ontlasting van katten, honden en/of bladeren in kunnen komen. Ontlasting van dieren is gevaarlijk voor kinderen, zwangere pedagogisch medewerkers en/of ouders en bladeren zijn een bron van bacteriën en schimmels als het rottingsproces op gang komt.
- Wij houden de zandbak dicht als er geen kinderen in spelen.
- Zon, regen en wind zorgen voor een natuurlijke reiniging van het zand.
- Speciaal speelzand wordt gebruikt voor in de zandbak.
- Het zand wordt minimaal 1x per 2 jaar ververs. Bij voorkeur voor het begin van het speelseizoen. Zie logboek apparaten.
- Als er onverhoopt toch uitwerpselen zijn gevonden in de zandbak is dit alleen schadelijk als het langer dan 3 weken erin heeft gelegen en wordt het zand ook meteen ververs.
- Niet eten en drinken in de zandbak (etensresten trekt ongedierte aan).
- Na spelen in de zandbak handenwassen.
- Zandbakspeelgoed wordt dagelijks (als de zandbak open is) gecontroleerd op kapotte onderdelen.
- Zandbakspeelgoed wordt 2x per jaar schoongemaakt of indien nodig.

14. Kinderbadjes

De Teddybeer heeft alleen bij uitzondering een badje met water. Meestal mogen de kinderen spelen met de watertafel, emmertjes en onder de sproeier. Als er wel een badje is, staat die er niet langer dan een uur. Het water wordt er dan direct uitgehaald en het badje wordt drooggemaakt en opgeruimd.

Als kinderen in een badje gaan, moeten ze een luier omhouden en kinderen die zindelijk zijn moeten een zwembroek aan. Kinderen mogen niet bloot op de buitenspeelplaats zijn. De luier wordt direct vervangen als ze klaar zijn met spelen. In het badje worden geen drinkbekertjes neergelegd, maar alleen speelgoed dat geschikt is voor het zwembadje. Er wordt niet gegeten en gedronken in het badje. Bij zichtbare vervuiling wordt het water ook meteen ververs.

In het badje zit drinkbaar water zonder toevoegingen.

15. UV en hitte beleid

Om te zorgen dat kinderen veilig in de zon kunnen spelen, is UV beleid onderdeel van dit protocol.

UV beleid op De Teddybeer

- De buitenspeelplaats is voorzien van schaduwrijke plaatsen. Dit kan zijn d.m.v. bomen of parasols.
- Kinderen die nog niet zelf kunnen kruipen en/of lopen worden bij felle zonneschijn in de schaduw gehouden.
- Als de zon niet fel schijnt zal er door de verantwoordelijke pedagogisch medemedewerker van een kind worden gekeken of een kind in het zonnetje kan liggen/zitten. De pedagogisch medemedewerker zal er rekening mee houden dat de zon het sterkst schijnt tussen 12.00 uur en 15.00 uur en zal daar ook naar handelen.
- Ook op een bewolkte zomerse dag worden we blootgesteld aan UV- straling. Wolken houden de straling niet helemaal tegen, daarom is insmeren ook dan van belang. Op internet kan worden opgezocht hoe sterk de zonkracht is en of er moet worden ingesmeerd.
- De Teddybeer heeft zonnebrandcrème van minimaal factor 20. Hiermee worden de kinderen sowieso om de 2 uur ingesmeerd.
- Als een ouder wil dat we hun kind met een ander merk en/of factor insmeren, dienen zij dit zelf mee te nemen (voorzien met naam van het kind).
- De zonnebrandcrème wordt niet te lang blootgesteld aan de zon en wordt na gebruik binnen bewaard in de badkamer.
- De zonnebrandcrème wordt bewaard buiten bereik van kinderen.
- De kinderen worden door de pedagogisch medemedewerkers ingesmeerd om 9.30 uur, 12.00 uur (de kinderen die wakker blijven en na de broodmaaltijd weer naar buiten gaan) en 14.00/14.30 uur (of als de kinderen eerder wakker worden) en bij de laatste verschoon ronde om 16.00uur.
- Als een ouder daarom vraagt, wordt het kind respectievelijk meer/minder of helemaal niet ingesmeerd. Dit is de verantwoording van de ouders.
- Als ouders zonnepetjes meegeven dan zal de pedagogisch medewerker er zorg voor dragen dat deze door het betreffende kind gedragen wordt, zodra hij naar buiten gaat.
- Zonneallergie: ook kinderen met zonneallergie moeten bij ons naar buiten. Het is niet mogelijk om 1 pedagogisch medewerker binnen te laten blijven, omdat er een kindje zonneallergie heeft en dus niet naar buiten mag.
- Kinderen zijn op zonnige dagen een groot gedeelte van de dag buiten (van ± 9.30 uur tot 18.00 uur).
- Tevens zorgen wij ervoor dat kinderen op warme dagen meer vocht tot zich krijgen.
- Als een pedagogisch medewerker merkt dat een kindje snel verbrandt of als een kindje al verbrand is, dan zullen zij er zorg voor dragen dat het kind gedurende de hele dag zoveel mogelijk uit de zon blijft of wordt het kind vaker ingesmeerd.
- Ook als een kind aangeeft het niet prettig te vinden om ingesmeerd te worden zal de pedagogisch medewerker er voor zorgen dat het kind evengoed wordt ingesmeerd.

- De tijdsdruk van het werk mag geen belemmering zijn om kinderen niet in te smeren. Gezondheid gaat boven alles.
- Geopende zonnebrand is 1 seizoen houdbaar en wordt daarna weggegooid.
- Ongeopende zonnebrand is 3 jaar houdbaar.
- Zonnebrillen worden alleen gedragen als daar een medische of andere gegronde reden voor is. Wij vermelden er bij dat alleen een goede zonnebril met UV-bescherming veilig is. De “goedkope” kinderzonnebrilletjes zijn meestal niet UV-bestendig en daarom gevaarlijk voor de oogjes. Door de donkere glazen worden de pupillen wel groot maar de glazen houden niet de schadelijke stralingen tegen. Daarnaast heeft een kind nog niet in de gaten dat als de zonnebril plotseling af gaat hij zijn ogen even dicht moet doen om te wennen aan het felle licht, als dit dus gebeurt en de pupillen zijn groot en er komt fel licht in kan dit ook schadelijk zijn voor de ogen van het kind.
Ook de pedagogisch medewerkers dragen geen zonnebrillen, omdat net als speelgoed het stuk kan gaan, de pedagogisch medemedewerker het goede voorbeeld moet geven en een kind anders de gezichtsuitdrukkingen van de pedagogisch medemedewerker niet goed kan zien. Als een pedagogisch medewerker toch een zonnebril draagt is dit in overleg met de leidinggevende en voor medische redenen.

Welke klachten kan een kind krijgen bij hitte?

Kinderen worden sneller vermoeid, klagen over hoofdpijn en krijgen concentratieproblemen. Soms gaan ze sneller ademen, lijken ze benauwd. In ernstige situaties kan het lichaam uitdrogen en oververhit raken door verlies van teveel vocht en een stijgende lichaamstemperatuur. Wees extra alert op uitdroging bij kinderen bij:

- Overvloedig zweten
- Droge mond
- Minder naar de wc gaan/minder plasluiers (met donkergekleurde urine)
- Duizeligheid, misselijkheid/ braken of spierkrampen
- Huilen, in ernstigere gevallen zonder tranen
- Verminderde lichamelijke activiteit, lusteloos of slaperig, in het ergste geval raken kinderen bewusteloos

Vertoont een kind deze verschijnselen? Breng het kind dan naar een koele plek en laat het drinken, als het daartoe in staat is. Waarschuw een arts en ouders bij ernstige klachten of als de situatie niet verbetert.

Tips om warmte-overlast te beperken

- Bied de kinderen vaak te drinken aan, bij voorkeur water. Het is belangrijk om te drinken vóórdat de kinderen dorst krijgen. Houd daarom in de gaten of de kinderen voldoende drinken.

- Plan geen intensieve bewegingsactiviteiten, pas het spel aan. Zoek daarbij een koele plek op, in of rond het gebouw. Soms is het binnen prettiger vertoeven dan buiten.
- Laat kinderen niet te lang in de zon spelen
- Zoek verkoeling met waterspelletjes. Plaats deze in de schaduw en zorg dat er altijd toezicht is. Indien een badje ververs het water ieder uur.
- Om de allerkleinsten genoeg te laten drinken kun je bijvoorbeeld extra water aan de melkproducten toevoegen. Eten met veel vocht, zoals vers fruit (meloen) en groenten (komkommer, tomaat).
- Laat kinderen enkel in een rompertje (met luier) onder een lakentje slapen.
- Laat snachts alle ramen tegen elkaar open staan en overdag dicht zodat de warme lucht buiten blijft.
- Doe de zonneschermen buiten voor op de dag al dicht. (hou wel altijd het 4 ogenprincipe aan, dit gaat ten aller tijden voor)

16. Wiegendood

Wat is wiegendood?

Bij wiegendood wordt een ogenschijnlijk gezond kind, meestal in een bedje, dood aangetroffen. Wat betreft de oorzaak; hiervoor kan meestal geen duidelijke verklaring worden gegeven. Wiegendood wordt ook wel SIDS (Sudden Infant Death Syndrome) genoemd.

Het komt vooral voor bij kinderen vanaf de geboorte totdat ze twee jaar oud zijn.

Bij wiegendood spelen een aantal factoren een rol, vaak in combinatie met elkaar. Er bestaan allerlei theorieën over wiegendood, maar een precieze verklaring heeft men (nog) niet. Een verstoorde functie van het wakker worden lijkt belangrijk, maar een stoornis in de ademhalingsregulatie, bloeddrukregulatie en/of de warmteregulatie van het kind tijdens de slaap worden ook genoemd als oorzaken. Als een kind niet ademend wordt aangetroffen, maar weer bijkomt na reanimatie, spreekt men van ALTE: Apparent Life Threatening Event (schijnbaar levensbedreigende gebeurtenis). Dit is erg zeldzaam.

Wat zijn de risicofactoren?

Voor zover bekend is wiegendood niet erfelijk. Kinderen die te vroeg zijn geboren of een erg laag geboortegewicht hebben, zijn extra kwetsbaar. Bij jongens komt het vaker voor dan bij meisjes. Er zijn een aantal externe factoren die de kans op wiegendood vergroten. Zo is roken tijdens de zwangerschap en in de omgeving van een kind een belangrijke risicofactor. Er mag bij De Teddybeer binnen en op de buitenspeelplaats niet worden gerookt. Wereldwijd is bij de meeste gevallen van wiegendood het kind op de buik te slapen gelegd. Dekbedgebruik is bijvoorbeeld risicovol, net als samen in een bed slapen met een kind dat jonger is dan vijf maanden. Ook slaapgebrek of een verstoord slaapritme, wat tot gevolg kan hebben dat het kind heel diep slaapt, kunnen tot wiegendood leiden. Sommige geneesmiddelen met een slaapverwekkende bijwerking vormen een risico. Als de moeder borstvoeding geeft, is het belangrijk deze medicijnen zelf niet te gebruiken.

Helemaal voorkomen dat een kind plotseling en onverwacht overlijdt kan helaas niemand. En al zijn de precieze oorzaken niet bekend, de afgelopen tientallen jaren is uit vele grote studies naar overleden kinderen veel geleerd over de omstandigheden waaronder wiegendood zich voordoet. Dit heeft een aantal risicofactoren in kaart gebracht. Sommige daarvan zijn niet te beïnvloeden, maar vele wel. Dat heeft geleid tot een reeks aanbevelingen tot preventie, waardoor het risico zich sterk laat terugdringen. In de Nederlandse medische wereld bestaat overeenstemming over de risicofactoren en welke men wel en welke men niet door gedrag kan beïnvloeden. Dat heeft geleid tot richtlijnen die zijn vastgelegd in de eind 1996 verschenen Consensus Preventie van Wiegendood.

Vorzorgsmaatregelen:

- Leg het kind altijd op de rug te slapen en nooit op de buik. Ook zijligging wordt afgeraden omdat het kind zich dan toch op de buik kan draaien. Wanneer ouders van kinderen van De Teddybeer uitdrukkelijk wensen dat hun kind anders dan op de rug in bed wordt gelegd, moeten zij het formulier “ligging in bed” tekenen. Ouders dragen hierdoor de verantwoordelijkheid voor eventuele gevolgen. Sommige kinderen kunnen al zelfstandig van rug naar buik en terug rollen. De pedagogisch medewerker kan dan niet voorkomen dat zij op de buik slapen.
- Zorg dat een kind niet te warm ligt. Ook beddengoed en de kleding mogen niet te warm zijn.
- Leg geen dekbed, hoofdkussen of pluche beesten in bed, een kind kan er met de mond of neus tegenaan komen te liggen.
- Zorg dat een kind niet met zijn hoofdje onder de dekens kan raken. Maak daarom het bedje zo op dat de voetjes tegen het voeteneind aanliggen (“kort opmaken”). Gebruik liever een trappelzak.
- Het matras moet goed in het bedje passen en stevig zijn.
- Leg geen zeiltje of ander luchtdicht materiaal onder het matras.
- Zorg dat de bedspijlen tussen de 4,5 en 6,5 cm van elkaar staan, anders kan een kind klem komen te liggen.
- Gebruik geen slaapverwekkende geneesmiddelen; overleg hierover met de ouders.
- Rook niet tijdens de zwangerschap en ook niet in de buurt van een kind (op De Teddybeer geldt een algeheel rookverbod).
- De pedagogisch medewerkers ventileren de slaapkamers regelmatig, minimaal ½ uur per dag (het tegen elkaar openzetten van ramen en deuren).
- Houd huisdieren uit de slaapkamer (op De Teddybeer worden geen huisdieren gehouden / toegelaten).
- Zorg voor zo min mogelijk spanning en zoveel mogelijk rust. Kinderen zijn gevoelig voor verstoring van rust. Een verstoorde slaap kan het gevolg zijn. Dit geldt in bijzondere mate voor zogenaamde “huilkinderen”. Beperk onrustige situaties in het eerste levensjaar.

Signalen van wiegendood.

- Recente gedragsverandering bij een pasgeboren kind (o.a. ongewoon kalm of opgewonden).
- Kreunen tijdens de slaap en ook bij wakker zijn.
- Overgeven of niet willen eten, ademlast bij een kind.
- Temperatuur hoger dan 38 graden of lager dan 36 graden bij een kind jonger dan 6 maanden, ongewone bleekheid, ongewoon zweten tijdens de slaap (zonder aanwijsbare reden), luidruchtig ademen of snurken zonder aanwezigheid van enige infectie.

Wanneer wiegendood plaatsvindt moet de pedagogisch medewerker als volgt handelen:

- Indien (nog) mogelijk reanimeren.
- Medische hulp inschakelen; **bel 112** voor een ambulance.
-

- Ouders van het betrokken kind waarschuwen. Indien bekend, doorgeven naar welk ziekenhuis het kind wordt gebracht; telefoonnummer ouders zie formulier kindgegevens van het kind.
- Met alle pedagogisch medemedewerkers bepalen wie :
  - De groepen draaiend houdt (1 pedagogisch medewerker).
  - De ouders van de andere kinderen belt om de situatie kort en bondig uit te leggen en te vragen hun kind onmiddellijk te komen ophalen.
  - Hulp inschakelt van alle pedagogisch medemedewerkers die niet aanwezig zijn.
  - Van de ouders die zijn kind komt ophalen in staat kan worden geacht om je te helpen, schroom niet om dit te vragen.
  - Er meegaat met de ambulance.
  - De ouders van het slachtoffer opvangt en tevens contactpersoon is voor de ouders. Dit is niet de pedagogisch medewerker die het slachtoffer heeft gevonden.
  - Slachtofferhulp inschakelt.
  - Op korte termijn (liefst binnen een week) een ouderavond regelt; een arts of GGD inspecteur kan ter ondersteuning worden uitgenodigd.

Nazorg voor zowel ouders en kinderen van De Teddybeer als voor pedagogisch medemedewerkers, is van groot belang om een gebeurtenis als wiegendood te verwerken. Bied iedere medemedewerker de kans op extra begeleiding door deskundigen.

Veiligheid van kindartikelen spreekt niet vanzelf

Zowel pedagogisch medewerkers in de kinderopvang als ouders verkeren vaak in onzekerheid over veiligheid en nut van kindartikelen. Beoordeling van producten is niet altijd eenvoudig, de wetgeving laat veel toe en menig product is niet of nauwelijks onderzocht. Keurmerken en testen op producteigenschappen bieden geen of onvoldoende waarborg voor de veiligheid. De in winkels verstrekte informatie is helaas lang niet altijd gebaseerd op deskundigheid; het personeel is overwegend gericht op verkopen. Sommige artikelen zijn goed bedoeld, maar niet zo geschikt voor kinderen. Over menig product wordt door fabrikant of detailhandel zonder deugdelijk bewijs of toelichting beweerd dat het 'veilig' is of zelfs dat bij gebruik het risico van wiegendood vermindert, terwijl het tegendeel soms meer voor de hand ligt. Ook ondoordacht gebruik van bepaalde producten kan tot onveiligheid leiden.

Wie de veiligheid van een kind wil bevorderen doet er verstandig aan vooral de preventie adviezen te volgen en daarnaast kindartikelen zorgvuldig en kritisch te beoordelen.

Stichting Wiegendood is een onafhankelijke bron van kennis, vrij van commercieel belang of invloed. Zij ontwikkelt op basis van wetenschappelijk onderbouwd inzicht objectieve adviezen over producten. Daarmee ondersteunt zij onder meer de stichting Consument en Veiligheid, waarmee nauw wordt samengewerkt. Fabrikanten en importeurs worden gestimuleerd tot overleg en aandacht voor veiligheidsaspecten.

Het overzicht in bijlage 1 bevat een omschrijving met betrekking tot de veiligheid van een aantal kind artikelen. Het moge duidelijk zijn dat dit maar een greep is uit de vele kind artikelen.

- Temperatuur in de slaapkamer moet tussen de 15°C en 18°C zijn

- Bij gebruik van de airco; instellen op 18°C tot 20°C
- Geen pluche beesten mee naar bed.
- Het gebruik van spuugdoekjes en hydrofiele luiers in bed is toegestaan, deze zijn namelijk zuurstof doorlatend.
- Alle dubbele waslabeltjes van beddengoed, spuugdoekjes en knuffels doorknippen. Dit i.v.m. veiligheid.
- Einde van de dag de deuren van de slaapkamers openzetten, in verband met ventileren.
- Als de airco niet is aangeweest, wordt de airco alsnog minimaal een half uur aangezet.
- Wees alert op kapotte bandjes van dekbedhoezen, anders kan de opening niet worden dichtgemaakt.

Dekbedje:

Voor een kind vormt een dekbedje een risico, doordat het te warm kan zijn én doordat het los ligt. Een kind eronder of erin verwickeld kan raken. Een bedekt hoofd betekent een relatief extreme toename van de risicofactor voor wiegendood.

Tot de grootste risico's voor kinderen behoren situaties waarin warmtestress of warmtestuwing kan ontstaan en/of het steeds opnieuw inademen van uitgedemde lucht, leidend tot zuurstoftekort, afnemend bewustzijn met mogelijk fatale afloop. Dekbedjes spelen daarbij een opvallende rol.

Fabrikanten die beweren dat hun dekbed is 'goedgekeurd', kunnen dat niet aantonen; hooguit kunnen ze een test van technische productgegevens overleggen. Zo'n rapport echter legt geen rechtstreekse relatie met veiligheid.

Op De Teddybeer worden geen dekbedjes gebruikt. Er wordt gebruik gemaakt van een losse deken of een enkele keer van een dekbedhoesje, waarvan de opening wordt dicht gemaakt, met hierin een enkele deken.

Dekbedhoesje met dekentje:

Als een enkele deken in een dekbedhoes wordt gestopt, is er altijd sprake van 2 lakens, maar uit metingen blijkt de isolatiewaarde niet noemenswaardig te worden verhoogd. Wanneer een deken wordt dubbelgevouwen om in de hoes te kunnen schuiven, is er wel sprake van een belangrijke toename van isolatie en daardoor van verhoogde kans op warmtestress of oververhitting.

Op De Teddybeer wordt dan alleen gebruik gemaakt van enkele dekentjes.

Als een hoes met een enkele deken rondom goed kan worden ingestopt en het bedje wordt kort opgemaakt, dan is er weinig verschil met een laken en een dekentje. Als de hoes te klein van afmeting is om te kunnen instoppen, is er sprake van beddengoed dat los ligt. Dat is risico verhogend, omdat het kind zich eronder kan wurmen.

Op De Teddybeer wordt alleen gebruik gemaakt van dekbedhoesjes die passend zijn.

Trappelzak:

De katoenen, ongevoerde trappelzak komt het meest gunstig uit onderzoek. De trappelzak moet wel goed passend zijn, dat wil zeggen dat hals - en armopeningen niet zo ruim mogen zijn dat een kind in de zak kan verdwijnen, terwijl er in de zak voldoende ruimte moet zijn voor vrij bewegen van de benen.

Op De Teddybeer wordt gebruik gemaakt van passende trappelzakken.

Dekentjes:

Dekentjes zijn te beoordelen op een aantal kwaliteiten, maar het leggen van de relatie tussen technisch meetbare producteigenschappen en veiligheid is heel moeilijk.

Betrouwbaar onderzoek naar die relatie ontbreekt.

Bij dekengebruik is verreweg het belangrijkste dat een kind niet te warm wordt toegedekt. Dat betekent dat in elke situatie aan de hand van de omgevingstemperatuur moet worden beoordeeld of de gebruikte deken niet te warm is.

Verder is van belang dat het hoofdje van een kind onbedekt en vrij blijft, dat het materiaal niet afsluit, het bedje kort is opgemaakt en het beddengoed stevig ingestopt.

De beste manier om vast te stellen of een kind het behaaglijk heeft, is het voelen van de voetjes. Voelen die prettig aan dan is het in orde. Een kind dat transpireert heeft het te warm. Een kind wat koorts heeft dient niet extra te worden toegedekt.

Hoofdkussen:

Risicant en niet functioneel in een bedje, omdat een kind er met neus en mond in kan verzinken.

Op De Teddybeer wordt geen gebruik gemaakt van hoofdkussens.

Kussenachtige knuffels:

Kunnen even risicant zijn als kussens. Een kleine, zachte knuffel levert geen gevaar op, mits er geen zacht plastic in is verwerkt.

Dikke hoofdbeschermer:

Hier wordt op De Teddybeer geen gebruik van gemaakt.

Voedingskussen:

Gebruik dit alleen als hulpmiddel tijdens het voeden of als hulpmiddel voor baby's die net kunnen zitten.

Matrassen:

Herhaaldelijk is door onderzoek aangetoond dat (te) zachte matrassen een risicoverhogend effect hebben voor een kind die op de buik terecht komt. Bij het opmaken moeten molton en laken stevig worden ingestopt en strak over de matras liggen om te voorkomen dat er aan de oppervlakte plooien ontstaan.

Matrassen kunnen zijn samengesteld uit sterk verschillende materialen. De meest verkochte kindmatrassen zijn vervaardigd van schuimsoorten.

Voor elke soort matras geldt dat het risico van een afsluitende, isolerende bovenlaag overtuigend is gebleken. Niet-ventilerend en/of isolerend materiaal kan bijdragen tot het ontstaan van oververhitting, warmtestress.

(In het ouderlijk bed vormt ook een spleet tussen twee matrassen een risicofactor).

Bedje:

Om te voorkomen dat uitgedemde lucht met afnemend zuurstofgehalte blijft hangen, waardoor een kind (vooral in buik- of zijligging) kan versuffen en het bewustzijn verliezen, moet vanaf de slaapplek zijdelingse ventilatie mogelijk zijn. Gebruik dus geen gesloten bak. Bedjes moeten in Nederland aan wettelijk vastgelegde veiligheidseisen voldoen. De afstand tussen de spijlen van een bedje moet krachtens de Europese norm minimaal 4,5 en maximaal 6,5 centimeter zijn om te voorkomen dat het kindlijfje er doorheen kan en het

kind met het hoofd blijft hangen.

Een gesloten kinderwagenbak is af te raden voor langere slaaperioden en niet geschikt als vaste slaappleats.

Campingbedje:

Is handig tijdens vakanties en logeren, maar niet geschikt voor permanent gebruik. Het moet volgens het Warenwetbesluit Kinderbedden en -boxen o.a. stabiel zijn, ventilerende zijwanden hebben van minimaal 55 cm hoog, de bodem mag niet doorzakken en het vouwmechanisme moet een kinderveilige sluiting hebben.

Op De Teddybeer wordt geen gebruik gemaakt van een campingbedjes om te slapen, wel is er een aanwezig die als extra box gebruikt kan worden voor buiten tijdens de zomer periode.

Hemeltje:

Op De Teddybeer wordt geen gebruik gemaakt van hemeltjes.

Boxkleed:

Bij gebruik van een zacht (dekbedachtig) boxkleed met opstaande randen is ook overdag oplettendheid noodzaak. Let op dat een kind er niet zonder toezicht op in slaap raakt. Dat geldt uiteraard ook voor in de handel zijnde kussens met vullingen van kersenpitten en andere als 'natuurlijk' aangeprezen materialen.

Schape- of lamsvacht:

Niet gebruiken. Riskant voor een slapende, op de buik liggende of zich in de slaap omdraaiend kind, omdat door de isolerende werking warmtestuwing kan optreden en met neus en mond tussen de vachtharen liggen kan snel leiden tot herinademing van uitgedemde lucht. Op De Teddybeer word hier geen gebruik van gemaakt.

Draagdoeken of -zakken:

Vooraf bij jonge kinderen kan een benauwde situatie ontstaan, door oplopende temperatuur, te weinig lucht of een verkeerde houding.

Bij voorkeur niet gebruiken onder de leeftijd van 3 maanden, altijd oppassen voor adembelemmering en warmtestuwing. Als het kind met het gelaat tegen het lichaam van een volwassene aan ligt, ontstaat een situatie die men kan zien als verticale buikligging. Zorg ervoor dat je altijd het gezicht van het kind kunt zien. Op De Teddybeer word hier geen gebruik van gemaakt.

Bedverkleiner:

Op de Teddybeer wordt geen gebruik gemaakt van bedverkleiners.

Fopspeen:

Het aantal onderzoeken waaruit de fopspeen als beschermende factor tevoorschijn komt, neemt nog steeds toe. Het gaat vooral om het rustgevend effect en de invloed op de slaap van het kind, of een speen beschermend is hangt wel af van de wijze van gebruiken.

Advies: gebruik de fopspeen weloverwogen en met mate. Beperk het gebruik tot hulpmiddel bij het in slaap vallen, 's avonds en overdag. Doe dat wel consequent, want

plotseling achterwege laten verstoort het zo belangrijke ritme van een kind en dat kan het beschermende effect wegnemen. Het is verstandig om altijd een paar schone spenen beschikbaar te hebben. Kook gebruikte spenen regelmatig uit en gooi weg wat kapot is. De hele dag door een speen gebruiken kan de spraakontwikkeling belemmeren. Wen een kind met het oog op de ontwikkeling van het gebit rond de leeftijd van een jaar het speengebruik af. Op De Teddybeer worden alleen fopspenen gebruikt die de ouders zelf voor hun kind mee hebben.

Inbakeren:

Inbakeren kan vooral pasgeboren baby's een geborgen gevoel geven, ze krijgen sneller rust doordat ze hun armpjes niet continu bewegen.

Op De Teddybeer gebeurt dit alleen met schriftelijke toestemming van ouders. De pedagogisch medewerker gebruikt hiervoor een lakentje en let er goed op dat een kind niet te strak wordt ingebakerd. Tevens is zij er alert op dat het kind niet te warm ligt. Inbakeren mag tot 6 maanden mits het kind als eerder zelf kan draaien dan meteen stoppen met inbakeren.

17. Ziekte kinderen

Het kinderdagverblijf is niet berekend op de opvang van zieke kinderen. Ziekte is echter nogal een rekbaar begrip. Er ontstaat daardoor nog wel eens een discussie of een kind met bepaalde ziekteverschijnselen naar het kinderdagverblijf mag komen of juist thuis moet blijven.

Wij begrijpen heel goed dat het, met name voor werkende ouders, vaak lastig is om hun kind onverwachts te moeten ophalen. Daarom is het belangrijk dat zij vooraf goed op de hoogte zijn gesteld van de regels die De Teddybeer heeft over toelating van zieke kinderen. Met betrekking tot deze regels laten wij ons adviseren door de kiddi app/GGD echter is er uit de praktijk gebleken dat kinderen met veel ziektes en kwaaltjes mogen komen naar het kinderdagverblijf, toch is dit niet altijd realistisch. Kinderen kunnen ook geen koorts hebben en zich toch niet goed voelen of bij andere aandoeningen dat het toch niet hygiënisch is voor het kind of voor andere kinderen om samen te spelen. Daarvoor hebben wij op De Teddybeer besloten dat de pedagogisch medewerker altijd in overleg met de ouder of andere collega's kijkt of het voor het kind, de andere kinderen en de pedagogisch medewerkers wel werkbaar/haalbaar is als het kind komt, en het kind zich daardoor goed en geborgen voelt op het kinderdagverblijf.

Aan de hand van dit schrijven kunt u zelf en/of in overleg met een pedagogisch medemedewerker, beoordelen of uw kind mag komen.

Weerstand

Kleine kinderen hebben nog weinig weerstand tegen infectieziekten. Daardoor zijn ze veel vaker ziek dan volwassenen. Het is een natuurlijk gegeven dat kinderen een aantal infectieziekten moeten doormaken om hun weerstand op te bouwen. Het is daarom niet zinvol, en bovendien ook niet mogelijk, om alle contacten met ziekteverwekkers te vermijden. We proberen uiteraard wel, door middel van hygiënemaatregelen, om ernstige ziekten te voorkomen. Wanneer een kind een (kinder)ziekte heeft zullen extra hygiënemaatregelen worden genomen. Kinderen die veel in contact komen met andere kinderen (bijvoorbeeld op een kinderdagverblijf) zullen eerder weerstand opbouwen als kinderen die tot 4 jaar thuis zijn en dan naar het basisonderwijs gaan. Deze kinderen zullen dan in hun eerste jaar op school regelmatig ziek worden.

Wanneer is een kind ziek?

Als u twijfelt is het zinvol uw kind te observeren;

- Speelt uw kind zoals u van hem/haar gewend bent?
- Praat uw kind zoals u gewend bent?
- Reageert uw kind op wat u zegt of doet?
- Voelt uw kind warm aan?
- Huilt uw kind vaker of langer dan anders?
- Klaagt uw kind over pijn?
- Wil uw kind steeds liggen of slaapt het meer dan anders?

Het kind is ziek

Als uw kind op het kinderdagverblijf ziek wordt, moet uw kind worden opgehaald. De beslissing of een kind al dan niet ziek is, wordt genomen door de pedagogisch medewerkers. Bij verschil van mening is die van de pedagogisch medewerkers van De Teddybeer doorslaggevend. Het belang van het zieke kind staat hierbij voorop. Maar er wordt ook rekening gehouden met de andere kinderen en de pedagogisch medewerkers zelf.

Wij kunnen een ziek kind wat niet aan het “gewone” dagprogramma kan meedoen, niet de nodige aandacht en verzorging geven. Ook de belasting voor de pedagogisch medemedewerkers kan een reden zijn om het kind te laten ophalen. Bijvoorbeeld als een kind met diarree zich verder goed voelt, maar ieder uur compleet verschoond moet worden, inclusief bad en/of schone kleren, geeft dit de pedagogisch medewerkers zoveel extra werk dat het normale programma voor de andere kinderen in het gedrang komt.

Koorts

Kinderen moeten worden thuis gehouden als zij koorts hebben.

De normale temperatuur van een kind schommelt tussen 36,5°C en 37,5°C.

De temperatuur is 's morgens dikwijls wat lager. Heeft een kind druk gespeeld, dan is de temperatuur vaak wat hoger.

- Temperatuur tussen 37,4°C en 37,9°C = verhoging.
- Temperatuur boven 38 a 38,5°C = koorts.
- Temperatuur boven 39 à 39,5°C = hoge koorts.

Als een kind 24 uur koortsvrij is mag het weer naar De Teddybeer komen. Wanneer bij het kind de koorts wordt onderdrukt d.m.v. een zetpil, dan zal na het uitwerken van de zetpil uw kind alsnog koorts krijgen. Het kind moet dan alsnog worden opgehaald. Ook als uw kind een zetpil heeft gehad is het voor de pedagogisch medewerker goed om dat te weten, wanneer de zetpil uitgewerkt is kan de koorts namelijk dusdanig oplopen dat dit ook tot een koortsstuip kan leiden.

Wanneer moet een ziek kind worden opgehaald?

- Als het kind te ziek is om aan het dagprogramma deel te nemen.
- Als de verzorging van het zieke kind te intensief wordt voor de pedagogisch medewerkers.
- Als het kind koorts heeft: 38/38,5°C of hoger.

Besmettelijke ziekten

Omdat er in een kinderdagverblijf regelmatig besmettelijke ziekten voorkomen, is het goed om te weten of er op de groep kinderen zijn die extra risico lopen om ernstig ziek te worden als zij een infectie oplopen. Dit kan het geval zijn bij bepaalde ernstige chronische ziekten of bij een stoornis in de afweer. Ouders moeten, wanneer hun kind extra risico zou kunnen lopen, het kinderdagverblijf daarvan op de hoogte stellen, zodat bij infectieziekten de ouders meteen gewaarschuwd worden.

Let op: wij willen graag dat u altijd en zo spoedig mogelijk De Teddybeer op de hoogte brengt wanneer uw kind een infectieziekte heeft. Ook als uw kind bijvoorbeeld pas volgende week weer naar De Teddybeer komt. Andere ouders kunnen op deze manier tijdig geïnformeerd worden.

Mag uw kind wel/niet komen als hij een infectieziekte heeft?

Uw kind mag bij de meeste infectieziekten gewoon naar De Teddybeer komen. U vraagt zich misschien af waarom wij kinderen met een infectieziekte toelaten. Dit heeft te maken met de incubatietijd. Dit is de tijd die verloopt tussen de besmetting met een infectieziekte en het optreden van de eerste verschijnselen.

Op het moment dat de eerste verschijnselen zichtbaar zijn, is er in de periode daar aan voorafgaand dus al kans op besmetting. Wering is daarom niet nodig.

De duur van de incubatie tijd verschilt per infectieziekte.

Hieronder vind u een overzicht van veel voorkomende kinderziekten op kinderdagverblijven. Bij kinderziekten die hieronder niet worden genoemd, hanteren wij de richtlijnen 'Jeugd en gezondheid 0 tot 4 jaar' / kiddi app van de GGD (Zaanstreek Waterland).

Bij onderstaande ziekten mag uw kind het kinderdagverblijf gewoon bezoeken, maar veelal voelen kinderen zich te ziek om te komen. (dit zijn de meest voorkomende 'kinderziektes; kijk voor andere ziektes op de KIDDI- app van de GGD)

- Diarree, alleen bij bloederige diarree is wering noodzakelijk.
- Griep.
- Hoofdluis, mits behandeling is gestart.
- Kinkhoest, op het moment dat de diagnose wordt gesteld is de meest besmettelijke periode al voorbij.
- Kinderzeer (krentenbaard), mits plekken worden afgedekt en behandeld zijn door een arts en er gestart is met antibiotica. Is afdekken niet mogelijk dan mag het kind geweerd worden.
- Middenoorontsteking / loopoor, wordt beoordeeld zoals verkoudheid.
- Netelroos.
- Oogontsteking.
- RS virus.
- Spruw.
- Steenpuist, mits deze is afgedekt en wordt behandeld.
- Tekenbeet, mits behandeld door arts
- Verkoudheid
- Vijfde ziekte, op het moment dat de diagnose wordt gesteld is de meest besmettelijke periode al voorbij.
- Waterpokken, mits het kind geen koorts heeft en de blaasjes op handen en gezicht min of meer ingedroogd zijn ivm hygiene.
- (water)Wratten, wanneer aanwezig op zichtbare plekken de waterwratten afdekken.
- Wormpjes, mits behandeling is gestart.
- Zesde ziekte.
- Roodvonk, mits er minimaal 2 dagen antibiotica is gegeven.

Geweerd van het kinderdagverblijf

Als een kind zich niet goed genoeg voelt om mee te nemen aan het dagprogramma van de teddybeer.

Als een kind koorts heeft.

Als een blaasjes heeft van een "besmettelijke" ziekte en deze blaasjes niet afgedekt kunnen worden.

Bij het ziekmelden van een kind dienen ouders door te geven om welke ziekte het gaat. Kinderziektes die heersen op het kinderdagverblijf worden gemeld middels een brief op de voordeur, zodat alle ouders ervan op de hoogte zijn.

Medicijn gebruik en het verrichten van medische handelingen

Over “voorbehouden medische handelingen” (Wet BIG):

De wet BIG is van kracht voor kinderdagverblijven. Deze wet regelt wie bepaalde medische handelingen mag verrichten. Voorbehouden handelingen zijn: injecties/ katheterisatie / puncties / defibrillatie / heilkundige handelingen enz. Wet BIG verbiedt personen die daar niet wettelijk toe bevoegd zijn, voorbehouden handelingen te verrichten. Wettelijk bevoegd zijn alleen mensen met een medische opleiding. Tenzij in noodgevallen, dan moet ieder naar beste vermogen handelen. Aangezien pedagogisch medemedewerkers van kinderdagverblijf De Teddybeer NIET bevoegd zijn om deze handelingen te verrichten, zal moeten worden afgezien van de opvang van het betreffende kind.

Over het uitdelen van gangbare medicijnen:

Soms komt een kind op het kinderdagverblijf met medicijnen die het thuis (nog) gebruikt. Bijvoorbeeld hoestdrank, neusdruppeltjes, astmamedicijnen (pufjes), antibioticakuur enzovoorts.

In principe kan en mag dit.

Onze belangrijkste voorwaarde is dat het kind weer beter is; dat het kind zich goed voelt, eet en drinkt. Verder dienen we medicijnen op het dagverblijf maar 2x per dag toe (als het vaker moet, moet dit worden overlegd of er genoeg tijd voor is). Het spreekt vanzelf dat het kind niet meer besmettelijk mag zijn voor andere kinderen.

Wij zullen ons best doen afspraken die we met ouders maken over het toedienen van medicijnen na te komen. We kunnen echter geen 100% garantie geven, want we zijn geen medische instelling. Uiteindelijk ligt de verantwoordelijkheid voor medicijngebruik bij de ouders van het kind. Daarom maken wij gebruik van het formulier “Wet BIG”. Dit is een verklaring m.b.t. medicijngebruik, waarmee de ouder een pedagogisch medewerker toestemming geeft om het medicijn toe te dienen, met inachtneming van de eigen verantwoordelijkheid van de ouders. Op het formulier beschrijven de ouders de symptomen van het kind, naam medicijn en hoe de pedagogisch medemedewerker het moet toedienen.

In gevallen dat punctuele toediening van een medicijn van erg groot belang is, moeten ouders zelf de keuze maken of ze hun kind toch willen brengen of niet.

Wij houden ons het recht voor om in bijzondere situaties te zeggen dat we medicijnen niet kunnen geven (bijv. met bijzondere tijdsdruk, bij twijfel houdbaarheid of bedorven medicatie of iets dergelijks).

Wanneer kinderen medicijnen mee hebben die in de koelkast bewaard moeten worden, dan worden deze op een goed zichtbare plek van de koelkast bewaard. Dit om eventueel lekken van medicatie op voedingswaren te voorkomen.

Ouders zijn zelf verantwoordelijk voor de houdbaarheidsdatum van de medicatie.

De pedagogisch medemedewerkers geven niet zelfstandig paracetamol of andere medicijnen. Alleen wanneer een ouder mondeling of telefonisch vraagt om een paracetamol toe te dienen en het kind daarna opgehaald wordt.

Vrouwen die zwanger zijn

Onderstaande infectieziekten kunnen gevaarlijk zijn voor zwangere vrouwen:

Rode hond: bij zwangere vrouwen die deze ziekte nooit eerder hebben gehad en die hier ook niet tegen gevaccineerd zijn, kan rode hond tot afwijkingen leiden van het ongeboren kind. In de eerste maanden van de zwangerschap is het risico daarop het grootst.

Vijfde ziekte: dit is een besmettelijke infectieziekte veroorzaakt door een virus. Ongeveer 60% van de volwassenen heeft de ziekte in het verleden doorgemaakt en is er daardoor tegen beschermd. Eventueel kan door bloedonderzoek vastgesteld worden of iemand beschermd is. Deze infectie kan in de eerste helft van de zwangerschap het risico op een miskraam vergroten.

Waterpokken: kan gevaarlijk zijn voor pasgeborenen als de moeder de ziekte doormaakt in de dagen rond de geboorte, en in de eerste 16 weken van de zwangerschap als de moeder nooit zelf de waterpokken heeft gehad. Een pasgeborene waarvan de moeder de waterpokken doormaakt, krijgt uit voorzorg antistoffen tegen de ziekte toegediend. Heeft iemand de waterpokken gehad, dan is men na genezing levenslang beschermd.

Daarom is het van groot belang dat als uw kind één van deze ziekten heeft, u meteen naar De Teddybeer belt. Door middel van een briefje op de deur kunnen andere ouders/klanten van De Teddybeer worden gewaarschuwd.

Handelen bij een ongeval

Bij een ongeval dient de aanwezige pedagogisch medewerker het volgende af te wegen:

- kunnen de ouders worden gebeld, zodat zij zelf met hun kind naar de eigen huisarts gaan?
- Moet er een huisarts ingeschakeld worden (in geval van lichte verwondingen)?
- Moet het kind met eigen vervoer van een personeelslid of taxi naar het ziekenhuis (noodsituatie)?
- Is de situatie zo ernstig dat er direct een ambulance moet komen (levensbedreigende situatie)?

Huisarts/ ambulance

De Teddybeer schakelt direct een huisarts of ambulance in als er acuut gevaar dreigt. Hier is sprake van wanneer:

- Een kind het plotseling benauwd heeft.
- Een kind bewusteloos raakt.
- Er sprake is van een ongeval.

Letsel aan het gebit

Wanneer een kind valt en iets aan zijn gebit heeft, wordt de betreffende ouder gebeld met het advies om langs de tandarts te gaan. Het is aan de ouder om te beslissen of hij dit doet of niet.

EHBO

Bijna alle pedagogisch medemedewerkers van De Teddybeer hebben een geldig E.H.B.O–diploma volgens het Oranje Kruis. Alleen door het volgen van de jaarlijkse herhalingscursus, behouden zij hun diploma.

Ambulance

Als een pedagogisch medewerker ook maar even twijfelt of ze naar een huisarts zal gaan of een ambulance moet bellen zal zij altijd een ambulance bellen. Wij nemen geen onnodige risico's.

Dokter

Als een kind naar de huisarts gaat, zal een pedagogisch medewerker van het kind mee gaan. Als een kind met eigen vervoer van een personeelslid naar de dokter gaat, moeten er 2 personen mee. Een chauffeur en iemand die met het kind achterin zit.

Personeelsbezetting

Als een kind naar het ziekenhuis of dokter wordt gebracht, dient de achtergebleven personeelsbezetting voldoende te zijn om een veilige opvang voor de kinderen te garanderen. Indien nodig, kunnen andere ouders en/of inval worden gevraagd te assisteren terwijl het kind naar het ziekenhuis of de dokter is.

De ouders

De ouders moeten zo spoedig mogelijk op de hoogte worden gebracht van het ongeval/ziekte van hun kind.

Ouders zijn zelf verantwoordelijk voor het feit dat wij de juiste telefoonnummers hebben waarop zij, te allen tijde, te bereiken zijn.

Verslag

De pedagogisch medewerker maakt achteraf een verslag (ongevallen registratie) van het gebeuren en dient deze in bij de directrice (zie bijlage 1).

Telefoonnummers

Bij elke telefoon hangt een lijst met telefoonnummers van politie, brandweer, kinderdagverblijf, dokter en het alarmnummer.

Het vervoer

Bij vervoer van kinderen met de auto dient er per keer toestemming te worden gevraagd en is een kinderzitje verplicht (behalve in geval van nood, dan dient het kind bij een volwassene op schoot op de achterbank te zitten).

Gifwijzer

Is niet meer van toepassing bij vergiftiging meteen **112** bellen. Zij vertellen je verder wat je moet doen/hoe te handelen.

E.H.B.O. trommel

Op het kinderdagverblijf dient 1 gevulde E.H.B.O trommel te staan op een voor buitenstaanders zichtbare plaats.

18. Kindermishandeling

Wanneer een kind, medewerker of derde in aanraking komt met kindermishandeling in welke vorm dan ook kan dit schade brengen op de gezondheid van de betreffende persoon. De Teddybeer heeft een protocol kindermishandeling met stappenplan en Meldcode, dit protocol zal ten allertijden gehandhaafd worden bij mishandeling of vermoeden van. Dit protocol is apart op te vragen.

Bijlage 1

Registratieformulier Ongevallen

Datum:.....

Tijdstip:.....

Naam:.....

Jongen/Meisje

Geboortedatum:.....

Groep: Nijntjes/Stampertjes

Waren er andere kinderen betrokken bij het ongeval?

◇ Ja

◇ Nee

Waar vond het plaats?

.....

Hoe is het gebeurd?

.....

.....

Wat zijn de verwondingen?

.....

.....

Welke hulp heeft de PM-er geboden?

.....

.....

Is er naar een specialist gegaan?

(denk aan huisarts, tandarts, Eerste hulp in het ziekenhuis)

.....

.....

Hoe had dit voorkomen kunnen worden?

.....

.....

Hoe is het verder gegaan met de verwondingen?

.....

.....

Ingevuld door:.....

Datum:.....

Paraaf:.....

Datum:.....

Paraaf directrice:.....